

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira

- 1 **SNAGA** ženske volje 2 3
- 4 **LOKALNI HEROJI** na djelu 5
- 6 **EKOLOŠKI AKTIVISTI** 7
istinski čuvari naše budućnosti
- 8 **BORCI ZA BOLJE SUTRA** 9
mladi koji ne odlaze
- 10 **INKLUZIJA U PRAKSI** 11
kad ljubav pobijedi predrasude
- 12 **POMIRENJE U SRCIMA** 13
i kroz dijalog
- 14 **LJUDI KOJI MLADE UČE** 15
umjetnosti: Sanja i Nusmir

15

inspirativnih
PRIČA

Snaga Lokalnog

Snaga Lokalnog

**DRAGI_E AKTIVISTI_KINJE,
DONATORI_KE,
PARTNERI_CE,
DRAGI_E GRAĐANI_KE I
PRIJATELJI_CE,**

Svaka priča, svako djelo, svaki susret u našim lokalnim zajednicama ima potencijal da oblikuje našu svakodnevnicu i učini je boljom. Iako lokalne sredine često stoje u sjeni velikih događaja i globalnih problema, upravo su one temelj društva, na što iz godine u godinu ukazuje i naš program Snaga Lokalnog.

Širom BiH postoje ljudi koji su spremni da zajedno rade na rješavanju problema i izgradnji mira. Njihove priče su dokaz volje, kreativnosti i upornosti građana koji su se udružili kako bi stvorili bolju budućnost za sve nas.

Tim okupljen kroz program Snaga Lokalnog kojeg realizira Udruženje Mreža za izgradnju mira istražuje, promovira i dijeli ove inspirativne priče i pokazuje kako zajednički napor i predanost mogu transformisati lokalne zajednice.

Na narednim stranicama ćemo vam predstaviti priče o hrabrosti,

solidarnosti i odlučnosti da se zajedničkim naporima izgradi bolje društvo za sve nas. Priče koje nas podsjećaju na to da svaka akcija, ma koliko bila mala, može imati dubok i pozitivan utjecaj na naše živote.

Ovaj booklet nije samo dokumentacija programa, već i poziv na akciju. Pozivamo vas da se pridružite Udruženju Mreža za izgradnju mira i zajedno s nama oblikujete pozitivne promjene u svojoj lokalnoj zajednici. Jer, kao što ćete vidjeti, Snaga Lokalnog je snaga koja može promijeniti svijet.

TIM MREŽE ZA IZGRADNJU MIRA

SADRŽAJ

4 **SNAGA** ženske volje _____

- 4 **REVOLT PROMJENA, MERSIHA I NJEZINE "PAŠINKE"**
- 5 **PROBUDI SE, BUDI PROMJENA!**
- 6 **DIO PO DIO, ZA LJEPŠU BREZU**

8 **LOKALNI HEROJI** na djelu _____

- 8 **KADA AKTIVIZAM ZAMIJENI KRITIKU, NASTAJU SJAJNI REZULTATI**
- 9 **UDRUŽENJE "EHO" ZA LJEPŠU BILEĆU**

10 **EKOLOŠKI AKTIVISTI** istinski čuvari naše budućnosti _____

- 10 **NERETVICU ĆEMO BRANITI POD CIJENU ŽIVOTA!**
- 11 **SVI MOŽEMO BITI PROMJENA KAKVU ŽELIMO VIDJETI**

12 **BORCI ZA BOLJE SUTRA** mladi koji ne odlaze _____

- 12 **ZELENI OTOCI TURISTIČKI BREND BOSANSKE KRUPPE**
- 13 **ALDIN KRGO: BIRAM DA SE BORIM ZA BOLJI STOLAC**

14 **INKLUZIJA U PRAKSI** kad ljubav pobijedi predrasude _____

- 14 **JEDNAK RESPEKT ZA SVU DJECU**
- 15 **"TRAČAK NADE" VEĆI OD SISTEMA**

16 **POMIRENJE U SRCIMA** i kroz dijalog _____

- 16 **GRANDE IFETA, GLAS LJUBAVI, SOLIDARNOSTI I NADE**
- 17 **ZA DJECU SE VRIJEDI ŽRTVOVATI**

18 **LJUDI KOJI MLADE UČE** umjetnosti: Sanja i Nusmir _____

- 18 **TEATAR ZBOG KOJEG SE NOVE GENERACIJE ZALJUBLJUJU U POZORIŠTE**
- 19 **EKO ART - POZORIŠTE U KOJEM DJECA RASTU**

SNAGA ženske volje

U svijetu ispunjenom izazovima, postoje žene koje dokazuju da granice postavljene pred njih nisu nepremostive. Ove žene svojom upornošću, snalažljivošću i nezaustavljivom voljom, uspijevaju da prevaziđu sve prepreke i kreiraju bolji život za sebe i svoju zajednicu. One su dokaz da ništa nije nemoguće....

REVOLT PROMJENA, MERSIHA I NJEZINE "PAŠINKE"

„Pašinke“ su žene iz Hajderovića, sela u blizini Zavidovića koje su iz revolta prema patrijalnom sistemu, u kome je muškarac taj koji odlučuje o svemu, odlučile osnovati udruženje i pokazati da žene mogu bolje i brže rješavati probleme zajednice. I u tome su vrlo brzo uspjele.

 MERSIHA

 ŽENE MOGU BOLJE

„Pašinke“ su do sada uspjele ukinuti redukciju vode u Hajderovićima, organizirale su edukacije korištenja interneta i modernih tehnologija, kao i edukacije vezane za poljoprivrednu proizvodnju, pokrenule su inicijativu za izgradnju dječijeg igrališta, podučavale su žene kako da svoje proizvode

predstave na sajmovima. Danas "Pašinke" redovno organiziraju posjete i pomoć ženama treće životne dobi i brinu o zdravlju svih žena tog kraja, nastojeći im omogućiti besplatne ginekološke preglede. One pokazuju da, kada se udruže, žene ne poznaju granice.

Vrlo je bitno za svaku ženu da se uključi u zajednicu, da ne prepusti drugima odlučivanje o pitanjima koje se tiču žena i uopšte. Borba je teška, naiđe se na razne prepreke, ali nikada ne treba odustati.

Mersiha Skejić

PROBUDI SE, BUDI PROMJENA!

Biti bez zaposlenja, penzionisati se, za mnoge žene u našem društvu nerijetko znači i ostati bez društvenog života. Sa idejom da se na jednom mjestu okupljaju žene Istočnog Sarajeva, posebno one koje su u penziji ili koje su radni vijek provele kao domaćice, Roksanda Mičić je pokrenula Udruženje "Probudi se". Danas je ovo Udruženje postalo mjesto na kojem se bude uspavani talenti i nalazi vrijeme za hobije koji su ostajali za neko "bolje sutra".

 ROKSANDA

 BUĐENJE TALENATA

Ideja Udruženja je stvarati zajednicu koja će ekološkom, poljoprivrednom i turističkom ponudom obogatiti grad i pri tome utjecati i na zapošljavanje, prvenstveno žena. Kroz različite

manifestacije, žene koje su u najvećoj mjeri nevidljive široj zajednici, uspjele su izgraditi prepoznatljivost i dati svom gradu aktivnosti kojih do tada nije bilo.

Ponosna sam na manifestaciju Dani tikve koja je održana već devet puta, na to što smo uspjele povezati našu lokalnu zajednicu sa ostalim akterima za projekat IFAD-a u poljoprivredi preko kojeg je 11 žena dobilo plastenike, ali i to što smo izgradili i uspješno održavamo teretanu na otvorenom i teren za odbojku na pijesku.

Roksanda Mičić

SNAGA ženske volje

DIO PO DIO ZA LJEPŠU BREZU

Amina Rahmanović Omanović i Mersiha Šehić su Brezanke koje su košarku vratile u sportski centar Partizan. Zahvaljujući entuzijazmu koji ih je tjerao dalje, uspjele su za vrlo kratko vrijeme prikupiti više od 30.000 KM za sportski teren koji je godinama bio neupotrebljiv. Svojom željom da naprave promjenu, pokrenule su lavinu.

Na njihov poziv da doniraju novac, reagirali su privrednici, organizacije, ali i đaci i penzioneri. Djeca su dane raspusta provodila na terenima, pomažući u radovima, građani su radnicima donosili ručak, kafu, sokove... Kao da su svi samo čekali priliku da učine nešto lijepo za svoj grad. I sve to zahvaljujući ženama koje nisu željele da Partizan prepuste zubu vremena.

AMINA I MERSIHA

VIŠE OD 30.000 KM

OBNOVA SPORTSKOG CENTRA

Mi smo tu da svojim primjerom pokažemo da ništa nije nemoguće. Za promjenu je potrebno samo malo volje, istrajnosti i spremnosti da dio svog vremena posvetite zajedničkom dobru. Neko će možda uraditi i nešto bolje, pa ćemo, dio po dio, dobiti ljepšu Brezu. Ljepši prostor za našu djecu.

Amina i Mersiha

LOKALNI HEROJI, na djelu

U srcu svake zajednice, bez obzira na njenu veličinu ili geografski položaj, nalaze se pojedinci koji su spremni da preuzmu odgovornost za bolju budućnost svih nas. Iako njihova predanost često ostaje neprimijećena izvan granica njihovih malih sredina, oni se ne predaju. Jer to su ljudi koji su shvatili da ako budemo mijenjali ono što možemo u svom okruženju i društvo će nam biti bolje.

KAD AKTIVIZAM ZAMIJENI KRITIKU NASTAJU SJAJNI REZULTATI

Suočeni s brojnim problemima bh. građani, sve više pribjegavaju kritici bez akcije. Međutim, od praznih riječi bez djelovanja nema rezultata. To dobro zna aktivista iz Janje Elvir Ibrišimović. On je profesor historije, član nekoliko nevladinih organizacija i udruženja, te jedan od osnivača Fondacije R.A.M.E.

Njegov društveni angažman je počeo kada je shvatio da srednja škola u Janji ima sve manje učenika. U saradnji sa našim ljudima iz dijasporne renovirao je i opremio nekoliko školskih kabineta. Član je Udruženja „Eko zeleni Drina“,

nevladine organizacije koja aktivno i vrlo ambiciozno radi na podizanju ekološke svijesti i stvaranju preduslova za razvoj turizma u Janji, posebno na rijeci Drini kao i motivisanju poduzetnika iz dijasporne da investiraju u ovaj kraj. Elvir je i jedan od osnivača Fondacije R.A.M.E. preko koje sa svojim prijateljima pokušava, ne samo osigurati stipendije za učenike i studente, već im obezbijediti i posao. Nakon dvije godine društvenog aktivizma Elvir je uspio potaknuti druge da se pokrenu i stvore neku vrstu takmičenja.

Danas imam osjećaj da se ljudi prosto nadmeću, ko će učiniti više dobrih djela u svom mjestu. To pokazuje da treba samo prestati trošiti vrijeme i energiju na nezadovoljstvo, kritike i traženje krivaca u drugima, ili u sistemu. Važno je početi raditi, a rezultati će sigurno doći.

Elvir Ibrišimović

UDRUŽENJE “EHO” ZA LJEPŠU BILEĆU

Obrazovanje, kultura, ekologija, ali i zdravi životni stilovi, zanimljivi hobiji i kvalitetno provedeno vrijeme glavni su pravci u kojima “Eho” želi da mladima ponudi nove perspektive.

 VOLI(M) SVOJ GRAD

Udruženje “Eho” je nastalo prije dvije godine, a svojim aktivnostima nastoji poboljšati život mladih u Bileći. Mala ekipa ljudi, uglavnom prosvjetnih radnika i privrednika, povezala se sa istim ciljem - učiniti Bileću boljim mjestom za život. Njihov trud i energija usmjereni su najprije na mlade kako bi se njihovo vrijeme učinilo sadržajnim i kvalitetnijim. Pod parolom “Voli(m) svoj grad” organizirane su brojne ekološke akcije, muzički i dramski klub, a pokrenuta je i inicijativa da nakon 30 godina Bileća ponovo dobije odjeljenje osnovne muzičke škole.

Uz sve to članovi Udruženja rade i na izgradnji mira i pomirenja. Lazar Gnjata, predsjednik Skupštine Udruženja, posebno ističe projekat “Da o(p)stajemo zajedno” koji je organiziran u saradnji sa udruženjem “Druga priča” iz Trebinja. Fokus je bio na međureligijskom dijalogu i saradnji, pa su mladi iz Bileće posjetili Sarajevo, obišli pravoslavnu crkvu na Bašaršiji, Muzej Jevreja u BiH te Gazi Husrev - begovu džamiju s medresom i Franjevački samostan u Fojnici.

Neka djeca su se prvi put kroz ovaj projekat susrela sa drugim religijama ili posjetila Sarajevo. Zbog toga smo posebno ponosni.

Lazar Gnjata

EKOLOŠKI AKTIVISTI

istinski čuvari naše budućnosti

Ekološki aktivizam je moćan pokretač društvenih promjena. Strastveni napori pojedinaca koji samo žele da zaštite naše prirodne resurse i okoliš sve su vidljiviji. Bilo da postavljaju kante za smeće, čiste deponije, zaustavljaju gradnju mini hidrocentrala, mijenjaju zakone ili prokazuju one koji zagađuju naše rijeke, ekološki aktivisti nemaju straha i ne boje se neuspjeha.

NERETVICU ĆEMO BRANITI PO CIJENU ŽIVOTA!

Bosna i Hercegovina je šesta zemlja u Evropi po pitkoj vodi, a rijeka Neretvica je pitka čak i na 25 kilometru od svog izvora. To je svjetski fenomen. Bez obzira na to vlasti su dozvolile gradnju čak 17 mini hidrocentrala na Neretvici. Ipak nisu računali na narod, Klišane koji su ustali protiv ovog ekocidnog projekta, koji je podrazumijevao trpanje kompletnog sliva Neretvice u cijevi prečnika i do 1,8 metara.

Nakon saznanja o izgradnji mini hidrocentrala svih šest udruženja iz doline Neretvice udružilo je snage kako bi napravili fizičku zaštitu na rijeci i spriječili ulazak bagera u nju. Ubrzo je registrovan pokret građana "Neretvica - Pusti me da tečem", koji danas broji preko 1.000 članova i preko 5.000 pratilaca na društvenim mrežama koji su podrška njihovoj borbi. U oktobru 2022. godine, naručioc projekta ostali

su bez gotovo svih dozvola za njegovu realizaciju. Građani su još jednom pokazali da složnim djelovanjem uspjeh ne može izostati. **Aktivisti su pokrenuli akciju "15 kupališta umjesto 15 hidrocentrala"**. Izgrađene su plaže, šadrvani i skakaonice na kupalištima koja u ljetnoj sezoni svakodnevno posjećuju stotine kupaca.

SVI MOŽEMO BITI PROMJENA KAKVU ŽELIMO VIDJETI

Safet Kubat, ekološki aktivista iz Zenice i borac za ljudska prava, 2020. godine je osnovao Facebook Grupu „RIJEKE BIH – BUDI PROMJENA“. Danas je to pokret sa više od 60.000 članova. Parola grupe je „USLIKAJ - OBJAVI, USLIKAJ - PRIJAVI, USLIKAJ - URADI“.

 RIJEKE BIH - BUDI PROMJENA

Princip je jednostavan. Ako vidite nekog da baca smeće uslikajte to i objavite na grupi, prijavite inspekciji, a nakon toga očistite smeće i objavite fotografiju sa čiste lokacije. Danas u BiH, zahvaljujući jednoj Facebook Grupi, ima 60.000 eko policajaca koji dokaze o zagađenju dostavljaju inspekcijama, redovno čiste deponije, izletišta i obale rijeka, prijavljuju zagađivače... Ovo nije tipičan Facebook aktivizam. Članovi grupe sa riječi prelaze na djela. Do sada su organizirali 3.500

akcija čišćenja na području cijele BiH. Zasađeno je 200.000 stabala i preko 200.000 riba je pušteno u rijeke i potoke. U akcijama na terenu je učestvovalo više od 20.000 ljudi. U Zenici je, za samo jedan dan, **850 aktivista prikupilo preko 30 tona smeća**.

Safet je kroz jednu Facebook Grupu pokazao kolika je danas moć društvenih mreža, ali i da svi možemo biti promjena kakvu želimo vidjeti, ako smo spremni djelovati.

Mi nemamo lidera. Lider je narod, koji je smogao snage da se suprotstavi i da svojim životom brani rijeku.

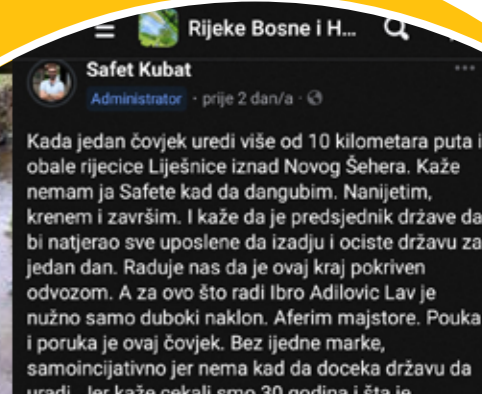
Safet Sarajlić

REZULTAT

ORGANIZOVANJA KLIČANA JE USVAJANJE ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI U FBIH KOJIM SE ZABRANJUJE GRADNJA MINI HIDROCENTRALA.

Promijenili smo percepciju da je ekologija problem elite. Ekologija je problem ljudi praznih stomaka i svi smo toga sve više svjesni.

Safet Kubat

BORCI ZA BOLJE SUTRA

mladi koji ne odlaze

Oni ruše predrasude o mladima koji su pasivni i nezainteresovani. Oni pokazuju da imaju snagu, volju i odlučnost za stvaranje našeg boljeg sutra. Njihovi projekti i inicijative postaju uspješne poslovne priče, zbog kojih i oni koji su napustili zemlju počinju razmišljati o povratku.

ZELENI OTOCI - TURISTIČKI BREND BOSANSKE KRUPE

Već godinama „Zeleni otoci“ su najpopularnije kupalište u Krajini. Svi sadržaji su besplatni za posjetioce, od dječijeg igrališta do sportskih terena. Večeri su rezervisane za ljetne svirke, predstave ili kulturne događaje, a onima avanturističkog duha na raspolaganju su rafting, planinarenje, kampovanje...

Zabavni park „Zeleni otoci“ nalazi se na prekrasnim malim adama u Bosanskoj Krupi. Ideja o parku nastala je još 2015. godine, a iza nje stoje prijatelji, entuzijasti i ljubitelji prirode Dino Bešlagić i Dino Zjakić. Njih dvojica su sa sugrađanima godinama realizovali brojne sportske, ekološke i kulturne manifestacije, da bi na kraju došli na ideju da na neiskorištenim adama naprave mjesto

na kojem će vrijeme provoditi mladi i porodice sa djecom. Danas je ovo jedna od najuspješnijih poslovnih priča u Bosanskoj Krupi. Ova dvojica prijatelja od početka imaju jedan cilj: promociju prirodnih ljepota Bosanske Krupe i cijele Krajine. Zato konstantno rade na razvoju ponude i širenju mreže zaposlenih. Danas s ponosom mogu reći da su uspjeti.

U Bosanskoj Krupi o turizmu se sada govori s posebnom pažnjom. Naš cilj je da angažujemo što je moguće veći broj mladih ljudi. Na taj način ćemo ih vezati za grad i oni neće napustiti zemlju, a oni koji su otišli poželjet će da se vrate.

Dino Zjakić

Bunkers, beats & adventure: how to spend a perfect weekend in Bosnia & Herzegovina

Head to this former seat of Ottomans and kings to find extraordinary landscapes, an emerging food scene and exuberant nightlife.

ALDIN KRGO: BIRAM DA SE BORIM ZA BOLJI STOLAC

U vremenu kada mnogi mladi napuštaju rodni grad u potrazi za boljim životom, Aldin Krgo iz Stoca je odlučio ostati i pomoći svom gradu da vrati stari sjaj. Ovaj diplomirani trener i osnivač sportske škole i udruženja "Koraci Mladosti", godinama je društveno angažovan.

OSTANAK MLADIH

On je kroz Udruženje pomagao stipendiranje učenika i studenata, učestvovao u organiziranju sportskih i kulturnih manifestacija u Stocu, a pokrenuo je i obnovu Mehmedbašića kuće, nacionalnog spomenika iz 19. stoljeća koji je, uprkos svojoj ljepoti, godinama bio zapušten i prazan. Sada je to omiljeno konačište brojnih turista koji posjećuju Stolac. Aldin posljednjih godina najviše radi upravo na promociji

turističkog potencijala Stoca, čije ljepote pokazuje turistima organiziranjem obilazaka gradskih znamenitosti, te "hiking" tura na vodopad Istup i njegove bazene. Od 2023. godine gosti Mehmedbašića kuće, mogu praviti i degustirati tradicionalnu hercegovačku smokvaru.

"Ovo je grad za koji se vrijedi boriti".

Aldin Krgo

Iskustvo pravljenja smokvare je Nacionalna geografija proglasila jednim od pet najboljih iskustava na svijetu. Od objave članka u Nacionalnoj geografiji, porastao je interes za smokvarom u svim slastičarnama u Stocu, a sve je više i turista koji žele naučiti praviti smokvaru.

Aldin Krgo

INKLUZIJA U PRAKSI,

kad ljubav pobijedi predrasude

Svi zaslužujemo šansu. Svakome je potrebna ljubav, podrška, pružena ruka. Naposljetku, pružajući sve to drugima, sami postajemo sretniji, zreliji i prihvaćeniji.

JEDNAK RESPEKT ZA SVU DJECU

Škola fudbala "Respekt", dobitnik najprestižnije nagrade Children Award UEFA, prva je u Evropi besplatno otvorila vrata djeci sa teškoćama u razvoju. U Respektu, sva djeca su jednaka. Misija škole je da kroz profesionalno osmišljen program sportske edukacije, oblikuje zdrav psiho-fizički razvoj, vaspitanje, sigurnost i samopouzdanje svakog polaznika.

Možda baš zato srednjoškolci koji treniraju u školi pokazuju da su zreliji od mnogih odraslih osoba, shvatajući suštinu življenja - timski možemo

poboljšati svačiju kvalitetu života i biti sretni zbog postignutog napretka, ma koliki on bio.

Mnogi nisu vjerovali u ovu priču. Govorili su mi - Da li ti još radiš s onom djecom? To nisu "ona" djeca. Za nas je svako dijete jednako. Na to smo ponosni i ne odustajemo od svoje ideje. Opstajemo i ponosni smo na sve što smo izgradili, na sportske uspjehe, ali i na to kakvi ljudi postaju djeca koja s nama ovdje odrastaju.

Emir Hujdur

"TRAČAK NADE" VEĆI OD SISTEMA

Dok sistem nema rješenja za roditelje i djecu s teškoćama u razvoju, odgovorni, uporni, marljivi pojedinci dokazuju da je sve moguće, pa i do tada odbačenoj i djeci bez adekvatne podrške, stvoriti kutak u kojem su voljeni, prihvaćeni, u kojem imaju stručni kadar i terapije koji im pomažu da se razvijaju.

STRUČNI KADAR I TERAPIJE

20.000 USLUGA

Jedna od takvih pojedinaca je Jelena Vilotić iz Foče koja je 2010. godine pokrenula Udruženje "Tračak nade". Željela je pokazati da se djeci s teškoćama u razvoju ili s invaliditetom može pružiti puno više od onoga što

im pruža sistem. Samo u prošloj 2022. godini **17 uposlenih u Udruženju pružilo je 20.000 usluga za više od 100 porodica** šire fočanske regije.

“

Udruženje je od velike pomoći djetetu, a i meni kao roditelju. Dijete je tu našlo svoj mir, svoje drugare i sa nestrpljenjem čeka svaki novi dan da ode u Udruženje.

Biljana Lalovac

"TRAČAK NADE"

JE POSTALO MJESTO U KOJEM UČE, RASTU I RAZVIJAJU SE SVI: KORISNICI, DJECA, RODITELJI I UPOSLENICI.

POMIRENJE U SRCIMA

i kroz dijalog

Postoje ljudi čija srca i duše teže miru, harmoniji i pomirenju. Oni su tihi heroji koji svakodnevno rade na gradnji mostova među ljudima čak i u sredinama koje su pretrpjele najteže ratne traume. Umjesto o mržnji oni govore o ljubavi, razumijevanju i toleranciji, uvjereni da u ovoj zemlji ima mjesta za sve nas.

GRANDE IFETA, GLAS LJUBAVI, SOLIDARNOSTI I NADE

Svake godine u julu iz sela Nezuk kod Sapne kreće Marš mira za Potočare. Na pola tog puta u blizini Nove Kasabe učesnike dočekuje hrana i osvježenje. Tu već petnaest godina odjekuje dobro poznati glas Ifete Mejremić, poznate kao Ifeta Grande, koja im nudi toplu kafu, čaj i sendviče. Vrata njenog doma otvorena su za goste iz cijeloga svijeta.

GRANDE IFETA MEJREMIĆ

MARŠ MIRA POTOČARI

Žene iz Udruženja Jadar dale su veliki doprinos izgradnji mira u Bosni i Hercegovini, jer su odabrale da ne budu samo žrtve, već žene koje će promovisati mir, budućnost i sigurnost.

Njihova saradnja sa ženama iz Udruženja "Maja" iz Kravice, te udruženjima iz Vlasenice, Milića i ostalih mjesta, čije su članice druge nacionalnosti, postala je čvrst temelj ka izgradnji razumijevanja i mira. Temelj na kojem se tamošnje društvo još uvijek gradi.

ZA DJECU SE VRIJEDI ŽRTVOVATI

Promjene u društvu može pokrenuti svako od nas, ali najveću odgovornost snose obrazovne i religijske institucije.

Vodeći se time, Zdravko Kujundžija je 2019. godine, sa nekoliko prijatelja franjevac i odgajatelj, osnovao Udruženje Centar za mirovno obrazovanje. Njihova je želja bila da svoje znanje, dobru volju i brojna poznanstva ulože u organizaciju koja će biti u potpunosti

neovisna od bilo kakvog utjecaja.

Zahvaljujući Centru, 173 mlade osobe iz 34 škole prošle su kroz šest ciklusa „Mirovne škole“.

U jednom ciklusu obuhvaćene su škole iz Križančeva Sela i Ahmića, gdje su se dogodili najteži zločini između Bošnjaka i Hrvata. Nastavnici, učenici i roditelji iz ovih škola, su se kroz ovaj projekat upoznali i družili.

Međureligijski dijalog se ne događa između reisa i kardinala nego u malim mjestima. Ovakvi programi bi trebali postati sastavni dio školskog programa, jer je to djeci važnije od učenja na pamet činjenica – koje svakako mogu dobiti online kad požele. Gledam te petnaestogodišnjake s kojima se družimo, i pune mi oči suza radosnica kako su pametni, dobri, jednom riječju normalni i uvijek se pitam u kojem momentu ih ovo društvo "pokvari". Nadam se da će se netko od ove djece jednom naći na poziciji s koje se odlučuje i napraviti nešto bolje ili da će barem biti normalno ljudsko biće spremno pomoći svom komšiji. Ja znam da rijetko tko od nas može nešto puno promijeniti, ali nas to ne opravdava da ne pokušavamo.

Zdravko Kujundžija

LJUDI KOJI MLADE UČE umjetnosti: Sanja i Nusmir

U današnjem digitalnom dobu, uključivanje mladih u umjetnost postaje sve veća potreba, jer na taj način oni razvijaju kritičko razmišljanje, samopouzdanje i socijalne vještine. Izražavajući se kroz umjetnost, mladi postaju ključni akteri u oblikovanju svijeta koji nas okružuje.

TEATAR ZBOG KOJEG SE NOVE GENERACIJE ZALJUBLJUJU U POZORIŠTE

Nusmir Muharemović, glumac Bosanskog narodnog pozorišta Zenica 2017. godine je osnovao Studio teatar i pokrenuo Ljetne večeri, pozorišni festival na otvorenom, po uzoru na slične festivale u Evropi. Želio je pozorište približiti publici, posebno mladima i onima koji do tada nisu pogledali nijednu predstavu.

350 - 400 GLEDALACA

Prvi festival je organizovao na „veresiju“. Stolice i oprema su posuđeni iz kafića i nekih institucija, a prve predstave su igrale Nusmirove kolege za „kafu“.

Danas je ovo festival koji privlači glumce i reditelje iz cijelog regiona, a na svaku predstavu dolazi između 350 i 400 ljudi.

A kada Nusmira pitate šta ga pokreće da nastavlja ovu priču, njegov je odgovor jasan:

Želim da mladi ljudi zavole pozorište i da neki novi klinci svoj budući životni poziv pronađu baš na daskama koje život znače.

Nusmir Muharemović

EKO ART - POZORIŠTE U KOJEM DJECA RASTU

Želeći da djeci vrati zaigranost i zabavu, Sanja Krnjajić, dramska pedagoginja iz Bugojna 2004. godine je osmislila kreativne radionice „Zabavnice“. Iz toga je kasnije nastalo Dječije pozorište „Eko Art“ koje je na veliku i malu scenu do sada postavilo 30 predstava, među kojima su i 4 kooprodukcijske predstave sa udruženjem za djecu i osobe sa poteškoćama u razvoju „Leptir“ i Teatrom FEDRA.

30 PREDSTAVA

Ono što ovo pozorište čini drugačijim i značajnim za lokalnu zajednicu je poticaj dječijoj kreativnosti i mogućnost da djeca i mladi sami stvaraju predstave, skrećući pažnju na probleme i pojave

koje oni smatraju važnim. I ako se zapitate zašto dječije pozorište traje sve ove godine - jedini pravi odgovor je:

U Eko Artu djeca RASTU!

Istražujući dramske tehnike, djeca i mladi govore o svojim osjećajima, strepnjama i problemima. U sigurnom okruženju propituju i istražuju, usvajaju saradnju i kompromis kao tehnike življenja, navikavaju se biti dijelom zajednice, te ujedno izrastaju u zdravije, pametnije, saosjećajnije i bolje ljude.

Sanja Krnjajić

IMPRESSUM

IZDAVAČ

Udruženje Mreža za izgradnju mira

PRIPREMA TEKSTOVA I ODABIR FOTOGRAFIJA

Vedada Šećerbajtarević

DIZAJN I TEHNIČKO UREĐENJE

VS Design

TIRAŽ

500 kom

Sarajevo, 2023.

Uspješne priče iz lokalnih
zajednica širom BiH potražite
na web stranici

 www.snagalokalnog.ba

Ova publikacija izrađena je zahvaljujući velikodušnoj podršci Američkog naroda kroz program Snaga Lokalnog Američke agencije za međunarodni razvoj u BiH (USAID). Sadržaj je odgovornost Udruženja Mreža za izgradnju mira i ne odražava nužno stavove USAID-a ili Vlade SAD-a.

Udruženje Mreža za izgradnju mira 2023. | Sva prava pridržana

Udruženje Mreža za izgradnju mira

 Marka Marulića 2,
71 000 Sarajevo

 Tel: + 387 33 741 080

 www.mreza-mira.net

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Udruženje mreža
za izgradnju mira